

Compareixença del president Torra al ple del Parlament per donar compte de l'elaboració dels Pressupostos 2019

Parlament de Catalunya, 27 de febrer de 2019

He demanat comparèixer davant del Ple per donar compte als grups parlamentaris de l'elaboració de l'Avantprojecte de Llei de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2019. Com saben, aquest mateix dilluns el vicepresident va presentar un informe al Govern en relació a aquest avantprojecte i, avui mateix, dos dies després compareixem davant la Cambra per donar compte del seu contingut, amb sentit de responsabilitat, transparència i diàleg.

Primer. De responsabilitat, perquè creiem que, en un moment que l'economia funciona bé, la ciutadania necessita disposar d'uns pressupostos eminentment socials que ens permetin abordar el conjunt de polítiques públiques i s'abordin, entre molts altres, un dels grans temes pendents: la reducció de les desigualtats. I saben prou bé, que una pròrroga pressupostària resultat d'estratègies electorals defugiria de la responsabilitat que tenim tots plegats vers la nostra ciutadania.

Respondre les principals urgències i necessitats de la societat catalana amb una proposta pressupostària valenta no únicament és una obligació d'un Govern que se sent responsable, sinó que també és una obligació de tots els grups d'aquesta Cambra, en un exercici de coherència, en la mesura que ens emplacen de forma continuada a donar una millor resposta a aquestes necessitats ja sigui en les sessions de control ja sigui mitjançant les diferents interpellacions i resolucions i mocions que s'aproven.

En segon lloc per transparència, perquè el Govern ha fet els deures i la ciutadania té dret a saber quines són les propostes plantejades. Tots els departaments de la Generalitat, coordinats pel Departament de la Vicepresidència, han fet un esforç ingent per orientar les polítiques públiques cap a aquest bé major que és tenir un pressupost orientat a fer de Catalunya un país de drets i oportunitats per a tothom.

Ara, un cop feta la feina, creiem que cal fer-la pública, explicar-la a la ciutadania, i que aquesta els pugui consultar, amb tot detall.

I en tercer lloc, diàleg. Aquests són uns pressupostos que han volgut ser negociats des del primer moment. No han estat elaborats en una cambra fosca i després s'han donat a conèixer, com ha passat a nivell estatal. No. S'han fet reunions prèvies i,

després, s'ha treballat de valent amb aquells grups que han mostrat predisposició a implicar-se en l'elaboració dels pressupostos. Els ho detallaré més endavant.

Avui volem certificar si hi ha la voluntat política o no d'arribar a un acord per tramitar els pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2019, o si, en canvi, els interessos electorals passaran per davant de les necessitats de la ciutadania. Nosaltres desitgem arribar a un acord ben aviat, estem convençuts que és el millor per a la nostra ciutadania en el seu conjunt.

De fet, l'elaboració d'aquests pressupostos es fa en un context de dinamisme econòmic que ens permet ser optimistes, moderadament optimistes:

- Tot i un cert alentiment, hem tancat l'any 2018 amb un augment del PIB del 2,6 per cent, una dècima per sobre d'Espanya i 8 dècimes de la Unió econòmica i monetària. Això vol dir 21 trimestres consecutius creixent, 14 dels quals per sobre del 3 per cent. I les previsions pel 2019 segueixen mantenint aquestes millores moderades de l'economia.
- En exportacions, de nou, hem arribat a màxims històrics: aquest 2018 hem batut el rècord històric per vuitè any consecutiu. I les empreses exportadores regulars també han batut rècord per sisè any consecutiu.
- Catalunya és una economia atractiva a ulls del món, que fan que hagi estat reconeguda com la regió més atractiva per invertir del sud d'Europa el 2018 i el 2019, igual que ho va ser el 2016 i el 2017.

És per això que, sense abaixar la guàrdia en l'àmbit econòmic, hem de poder centrar-nos en generar noves oportunitats i reduir les desigualtats.

Aquest any 2019 preveiem tancar-lo amb una taxa d'atur inferior a la barrera del 10 per cent, per poder situar-nos així a valors similars a l'any 2008. De fet, aquest 2018 ha tancat amb una taxa d'atur de l'11,5 per cent, 3,8 punts menys que la mitjana espanyola. Com sempre dic, hem de seguir reduint l'atur, creant ocupació i, sobretot, vetllant per la qualitat dels llocs de treball. Però certament, les millores dels darrers anys, les perspectives que aquest any el tanquem per sota del 10 per cent, ens fan ser moderadament optimistes.

Aquesta proposta de pressupostos incorpora, per primera vegada, no només una visió del context econòmic en què s'han elaborat, sinó que també volen tenir en compte el context social, a través d'una cinquantena d'indicadors que recullen l'evolució del context social i que ens han de permetre adequar les nostres polítiques a una visió centrada en el benestar i el progrés de la societat.

Ho vaig dir al discurs d'investidura i ho hem repetit en cadascuna de les intervencions. El nostre focus són les persones.

Però abans de seguir avançant, vull fer un aclariment: aquests no són els pressupostos que nosaltres voldríem.

Nosaltres voldríem uns pressupostos sense el dèficit fiscal de 16.000 milions que cada any marxen i no tornen, i que permetria duplicar el pressupost dels departaments d'Educació, de Salut i d'Empresa i Coneixement. Insisteixo una vegada més: el dèficit fiscal insuportable que suporta la ciutadania catalana acaba convertint-se, sempre, en un dèficit social.

Nosaltres voldríem uns pressupostos allunyats de les polítiques deslleials que practica el Govern de l'Estat, quan per exemple, ens assigna unilateralment un objectiu de dèficit del 0,1 per cent pel 2019, quan ens pertocaria un 0,59 per cent i reservant-se per ell el gruix del dèficit. Això, aquest joc del 0,1 al 0,59, representa més de 1.100 milions d'euros que no podem destinar a polítiques pròpies de Catalunya.

Malgrat aquests dos condicionants enormes, la nostra responsabilitat és elaborar els millors pressupostos possibles, aquells que donin resposta al que necessita el país. I per això presentem uns pressupostos 100 per cent republicans.

I continuem oberts a dialogar amb els grups parlamentaris per confeccionar una proposta de pressupostos consensuada. És notori que el Govern de Catalunya no disposa aquests moments del suport majoritari del Ple del Parlament per tramitar i aprovar un projecte de Llei de pressupostos de la Generalitat per al 2019. I també és sabut que per responsabilitat i respecte als nostres conciutadans, no portarem els pressupostos al Parlament fins que no tinguem la certesa de poder-los tramitar. És per això que hem anat mantenint una sèrie de trobades amb els grups parlamentaris representats en aquesta Cambra, per poder portar un projecte de Llei de pressupostos al Parlament havent estat acordats prèviament.

Des del Govern hem cregut sempre que la CUP i Catalunya en Comú Podem eren els grups preferents per acordar els pressupostos, grups que entenem que tenen una visió de la situació política propera a la nostra, com per exemple en el fet que tots creiem que s'ha d'aturar la repressió de l'estat contra els líders polítics i socials, que s'ha d'acabar d'una vegada per totes la judicialització de la política, i que la millor solució al conflicte polític és posar en mans dels ciutadans el futur col·lectiu de Catalunya.

En el cas de la CUP vam haver de lamentar la seva decisió de no voler parlar-ne, decisió que malgrat tot respectem. Amb tot, les nostres portes continuen obertes per si decideixen canviar d'opinió.

Catalunya en Comú Podem aviat va mostrar la seva voluntat de poder-ne parlar, fet que agraïm una vegada més. Fins fa poques setmanes s'havien anat succeint una sèrie de reunions per anar avançant en la negociació. Quan encara hi havia a l'agenda noves trobades entre el Govern i el grup de Catalunya en Comú Podem, les negociacions es van aturar. Demanaven més concreció. Hem fet l'esforç de donar tota la concreció que demanaven.

Som conscients que els preocupa la fiscalitat. Estem d'acord en avançar en un el disseny d'un sistema fiscal just i eficient que permeti la funció redistributiva, però deixi'm recordar-los que a Catalunya se suporta possiblement la pressió fiscal més elevada de l'estat espanyol per poder assignar els recursos suficients per atendre adequadament la prestació dels serveis públics. Els impostos que paguen els ciutadans de Catalunya són suficients per disposar de l'estat del benestar que mereixem, el problema rau bàsicament en una situació de greuge per a Catalunya a causa del dèficit fiscal a què ens condemna el model de finançament del Regne d'Espanya, que ja fa 5 anys que va caducar i que els governs espanyols, siguin del color que siguin, no volen revisar. En aquest sentit, potser cal valorar si cal o no carregar en els ciutadans de Catalunya els greuges o mancances derivades d'aquest model de finançament.

Avui comparec, doncs, per explicar-los l'elaboració de l'avantprojecte de pressupostos de la Generalitat pel 2019, que no són definitius. Som conscients que per aprovar-los necessitem més suports parlamentaris. És per això que estarem amatents a les intervencions dels diversos grups, esperançats de poder escoltar plantejaments constructius i realistes.

Uns pressupostos que segurament no satisfan a tothom, i està en les mans de tots els grups d'aquesta Cambra de millorar-los, però que són especialment necessaris per aquells qui gaudeixen de menys oportunitats per tirar endavant el seu projecte de vida: 3 de cada 4 euros de l'increment pressupostari d'aquesta proposta van destinats a polítiques socials. Per una Catalunya més inclusiva, més innovadora i més sostenible. Uns pressupostos que ens fan avançar cap a un país de drets i oportunitats per a tothom.

Com a president puc entendre i admetre que sigui una proposta millorable, perfectible, esmenable. El que em costa força molt més d'entendre és que aquesta Cambra renunciï a les millores objectives i evidents que aportaria aquest pressupost que

preveu una despesa no financera de la Generalitat de 26.157 milions d'euros, un augment de la despesa de 1.665 milions d'euros pel conjunt de departaments, la qual cosa suposa una pujada de la despesa global del 6,8 per cent respecte del 2017, i recuperar els nivells precrisi en despesa corrent de la Generalitat en bona part dels àmbits socials en què treballem.

Els beneficis? Reforçar amb nous efectius la nostra xarxa d'atenció primària, continuar amb el desplegament de l'escola inclusiva, acomplir amb els compromisos establerts en la recuperació de drets laborals dels treballadors públics, el desplegament de la fibra òptica a tot el país o garantir nous recursos per fer front a l'emergència habitacional. Millores que el vicepresident els podrà explicar abastament, perquè crec que és necessari ser conscients del cost de les decisions que pren o no pren aquesta Cambra.

En qualsevol cas, els reitero el que ja els hem explicat, ja sigui en reunions, ja sigui en aquesta mateixa Cambra, el caràcter social dels comptes que proposem, que incrementen la despesa dels departaments d'Educació, de Treball, Afers Socials i Famílies, i Salut en nivells superiors als màxims assolits el 2009 i el 2010. L'increment de despesa de només aquests tres departaments representa el 73,6 per cent de l'increment total del conjunt de la Generalitat.

Un pressupost que pivota al voltant de 4 eixos que tenen per objectiu bastir un país de drets i oportunitats per a tothom, tal i com estableix el Pla de Govern que ens hem dotat per aquesta legislatura.

Els quatre eixos són:

- Primer. Serveis públics de qualitat.
- Segon. Prosperitat compartida i sostenible.
- Tercer. Redistribució i cohesió social.
- I quart. Democràcia i institucions més fortes.

Els farà breument unes pinzellades de cadascun d'ells.

Aquest vol ser un pressupost que recupera els nivells de despesa dels serveis públics fonamentals i com deia el vicepresident fa uns dies, ens permeten posar el comptador a zero i treballar per la Catalunya del futur. En concret, la despesa de salut creixeria en 532 milions d'euros, destinats per exemple a recuperar i millorar les condicions laborals dels professionals i a millorar els temps d'espera i reforçar l'atenció primària; la d'educació ho faria en 473 milions d'euros, un augment que ens situa molt per sobre de l'any 2010, i la de treball i afers socials, en 222 milions d'euros, destinats a millorar

l'atenció a la dependència, a l'atenció a la infància i l'adolescència en risc social o als Centres Especials de Treball. També s'inclouen aquí les noves convocatòries de 750 places de Mossos d'Esquadra i 250 de bombers.

Pel que fa al suport a l'activitat econòmica per a un creixement compartit i sostenible, aquest pressupost inclou les mesures vinculades al Pacte per la Indústria; 82 milions d'euros addicionals per a programes d'ocupabilitat; 108 milions d'euros més a polítiques de recerca, desenvolupament i innovació; o 121 milions d'euros en infraestructures de telecomunicacions per estendre la fibra òptica a tot el país, ja que com s'està veient aquesta setmana en el MWC, si volem ser un país capdavanter, la inversió en innovació i connectivitat té uns efectes multiplicadors sobre tota l'economia que no podem menysprear.

Tampoc volem que ningú es quedi enrere, i per això és una proposta de pressupost que vetlla per la redistribució i la cohesió social. Entre les mesures que inclouen, com saben i els hem reiterat en més d'una ocasió, figura destinar 379 milions d'euros a la renda garantida de ciutadania, 20 milions d'euros més per finançar l'educació de 0 a 3 anys i prop de 145 milions d'euros per atendre l'emergència habitacional i fomentar nous habitatges de lloguer per a persones amb menys recursos.

Amb aquests pressupostos, doncs, clarament, assolim per fi els nivells de la precisió.

I finalment, el darrer eix, un pressupost que vetlla per unes institucions més fortes i rigoroses, més transparents i també més democràtiques. Els ho detallarà el vicepresident, però la proposta que hem fet té com a premissa el rigor en les finances públiques, amb el convenciment que unes finances sostenibles permetran garantir els serveis públics de qualitat.

És per tant, una proposta de pressupostos àmplia, sostenible i inclusiva.

És evident que si finalment no s'obtenen els suports per tramitar-los, els departaments no podran disposar dels 1.665 milions d'euros addicionals de despesa previstos per aquest any, en relació amb els pressupostos del 2017.

De fet, la pròrroga pressupostària posa la Generalitat en una situació financera difícil. Amb pròrroga, el 2019 faltaran crèdits per valor de 1.265 milions d'euros, i això sense incloure la despesa que suposarien les mesures noves previstes en aquest nou projecte de pressupostos. Aquests milions que no tenim provenen només de la despesa recurrent dels departaments i de les obligacions ineludibles assumides des del 2017. Per exemple, els increments retributius del 2017 i 2018, el retorn de la paga

extra de 2013, la despesa derivada de l'increment de la plantilla de docents des del 2017...

Però no només això. Seguir amb la pròrroga d'uns pressupostos de 2017 també tindrà implicacions en tots els àmbits. Afectarà el model d'escola inclusiva que tant han sentit defensar al conseller Bargalló, no es podrà establir un nou tram d'ajut de menjador que arribaria al 80 per cent del cost del servei, ni recuperar la participació en el finançament de 0 a 3 anys. Tampoc no es podrà garantir el 100 per cent dels ajuts al lloguer i la rehabilitació d'habitatges. Tampoc no es podran reduir les taxes universitàries ni es podran introduir les "Beques Salari" adreçades a eliminar barreres en l'accés a la universitat.

També es veuran afectats els recursos vinculats amb la Renda garantida de ciutadania, més de 200 milions d'euros en obres de millora en equipaments de la ciutat de Barcelona, els recursos destinats a equipaments de Mossos i Bombers, entre moltes altres partides.

Accions i mesures que moltes d'elles són de consens i fins i tot algunes d'elles incorporades com a conseqüència de mocions i resolucions aprovades per grans majories en aquesta Cambra.

Abans de passar la paraula al bicepresident, voldria fer-los una darrera puntualització i un prec.

La puntualització. Aquests pressupostos aporten més recursos per donar resposta a les necessitats i urgències de tota la societat catalana. De tota la societat catalana, sense excepció. Pensin el que pensin, sentin el que sentin, votin el que votin.

El prec. Animo a tots els grups a ser constructius, a que siguin capaços d'explicar-nos quina és sinó la seva alternativa. Alternatives factibles, viables. Qualsevol millora serà benvinguda. Com hem fet fins ara, les escoltarem i les debatrem amb el màxim d'interès.

Però els demano, això sí, alçada de mires, i que pensin més enllà de les properes cites electorals dels mesos d'abril i maig. Hem de ser capaços de no condicionar el benestar de les catalanes i dels catalans al regat curt, al tacticisme electoral que sempre dificulta l'entesa, el diàleg i la consecució dels grans acords en benefici de totes i de tots els catalans. Trobem aquest consens en benefici de totes i de tots 3els catalans. Estiguem a l'alçada del moment que ens ha tocat viure.

Ho deia al principi i ho repeteixo: responsabilitat, transparència i diàleg.

El Govern ha actuat amb responsabilitat i té una bona proposta de pressupost, n'estic convençut.

Avui la fem pública i la debatem amb la voluntat de ser transparents i per facilitar precisament aquest l'acord.

Parlem-ne? Parlem-ne. La ciutadania del país s'ho mereix.

Moltes gràcies.

Quim Torra i Pla

President de la Generalitat de Catalunya